

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 50/10

Λουξεμβούργο, 3 Ιουνίου 2010

Αποφάσεις στις υποθέσεις C-203/08 και 258/08
Sporting Exchange κατά Minister van Justitie και
Ladbrokes Betting & Gaming, Ladbrokes International κατά
Stichting de Nationale Sporttotalisator

Κράτος μέλος δύναται να απαγορεύσει την εκμετάλλευση τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου

Η απαγόρευση αυτή είναι δυνατό να θεωρηθεί, λόγω των ιδιαιτεροτήτων που σχετίζονται με την προσφορά τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, ότι δικαιολογείται από τον σκοπό της καταπολέμησης της απάτης και της εγκληματικότητας

Η ολλανδική νομοθεσία περί τυχερών παιγνίων βασίζεται σε σύστημα αποκλειστικών αδειών, κατά το οποίο, αφενός, απαγορεύεται η διοργάνωση και προώθηση των τυχερών παιγνίων, εκτός αν χορηγηθεί διοικητική άδεια προς τούτο, και αφετέρου, οι εθνικές αρχές χορηγούν αποκλειστικώς μία άδεια ανά κατηγορία επιτρεπόμενων τυχερών παιγνίων. Εξάλλου, δεν υπάρχει καμία δυνατότητα προσφοράς, με διαδραστικό τρόπο, τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου στις Κάτω Χώρες.

Το De Lotto, ίδρυμα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είναι κάτοχος της απαιτούμενης για τη διοργάνωση αθλητικών στοιχημάτων, lotto και παιγνίων με αριθμούς αδείας. Καταστατικός σκοπός του είναι η συλλογή πόρων για την οργάνωση τυχερών παιγνίων και η διανομή των πόρων σε κοινωνικά φορείς που δραστηριοποιούνται ειδικότερα στους τομείς του αθλητισμού, της σωματικής αγωγής, της κοινωνικής ευημερίας, της δημόσιας υγείας και του πολιτισμού.

Το Hoge Raad der Nederlanden (ολλανδικό Ακυρωτικό Δικαστήριο) και το Raad van State (ολλανδικό Συμβούλιο της Επικρατείας) υποβάλλουν ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη συμβατότητα της ολλανδικής νομοθεσίας σχετικά με την πολιτική των τυχερών παιγνίων με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην υπόθεση C-258/08 Ladbrokes

Οι εταιρίες Ladbrokes δραστηριοποιούνται στον τομέα της διοργάνωσης αθλητικών στοιχημάτων και είναι γνωστές ιδίως για τις δραστηριότητες τους στον τομέα των στοιχημάτων με προκαθορισμένη απόδοση («bookmaking»). Στον ιστότοπό τους στο διαδίκτυο, προτείνουν διάφορα τυχερά παίγνια, τα οποία σχετίζονται κατά βάση με αθλήματα. Οι εν λόγω εταιρίες δεν ασκούν φυσικώς καμία δραστηριότητα στο ολλανδικό έδαφος.

Προσάπτοντας στις ως άνω εταιρίες ότι προσφέρουν μέσω διαδικτύου τυχερά παίγνια σε κατοίκους των Κάτω Χωρών, για τα οποία δεν έχουν άδεια, το De Lotto προσέφυγε ενώπιον εθνικού δικαστηρίου.

Κατά το Δικαστήριο της ΕΕ, δεν αμφισβητείται ότι ρύθμιση κράτους μέλους όπως η επίμαχη συνιστά περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Εντούτοις, τέτοιου είδους περιορισμός είναι δυνατό να δικαιολογηθεί, ιδίως από τους σκοπούς της προστασίας των καταναλωτών, προλήψεως της απάτης και μη ενθαρρύνσεως της εκ μέρους των πολιτών σπατάλης χρημάτων που συνδέεται με τα παίγνια καθώς και της αποτροπής κάθε διαταράξεως της κοινωνικής τάξεως. Συναφώς, στα εθνικά δικαστήρια απόκειται να εξακριβώνουν αν οι ρυθμίσεις των κρατών μελών ανταποκρίνονται πράγματι στους οικείους σκοπούς και αν οι περιορισμοί που συνεπάγονται δεν είναι δυσανάλογοι σε σχέση με τους σκοπούς αυτούς.

Στο πλαίσιο αυτό, το Hoge Raad έχει αμφιβολίες όσον αφορά τον συνεπή και συστηματικό χαρακτήρα της εθνικής νομοθεσίας, στο μέτρο που αυτή παρέχει τη δυνατότητα ιδίως στο De Lotto να εισάγει νέα παίγνια και να τα διαφημίζει, προκειμένου να καταστήσει την προσφορά του πιο ελκυστική στην αγορά.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι μια πολιτική ελεγχόμενης επεκτάσεως των τυχερών παιγνίων μπορεί κάλλιστα να συνάδει με τον σκοπό της προσελκύσεως όσων επιδίδονται σε απαγορευόμενες δραστηριότητες παράνομων παιγνίων και στοιχημάτων προς τις δραστηριότητες που ασκούνται κατόπιν αδείας και βάσει των προβλεπόμενων από τον νόμο κανόνων.

Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να εκτιμήσει αν η εθνική νομοθεσία, στο μέτρο που παρέχει τη δυνατότητα στους κατόχους αποκλειστικής άδειας να εισάγουν νέα παίγνια και να τα διαφημίζουν, μπορεί να θεωρηθεί ότι εντάσσεται στο πλαίσιο μιας πολιτικής ελεγχόμενης αναπτύξεως του τομέα των τυχερών παιγνίων, σκοπός της οποίας είναι ακριβώς η χαλιναγωγή της επιθυμίας για τυχερά παίγνια εντός των νόμιμων πλαισίων.

Αν αποδεικνυόταν ότι οι Κάτω Χώρες ακολουθούν μια πολιτική σημαντικής επεκτάσεως των τυχερών παιγνίων, παροτρύνοντας ή ενθαρρύνοντας υπέρμετρα τους καταναλωτές να μετάσχουν σε αυτά, με κύριο σκοπό τη συγκέντρωση εσόδων θα έπρεπε κατά συνέπεια να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τέτοιου είδους πολιτική δεν περιορίζει κατά τρόπο συνεπή και συστηματικό τις δραστηριότητες τυχερών παιγνίων.

Στο πλαίσιο της εκτιμήσεως αυτής στο αιτούν δικαστήριο απόκειται κυρίως να ελέγξει αν οι παράνομες δραστηριότητες παιγνίων αποτελούν πρόβλημα για τις Κάτω Χώρες και αν με την επέκταση των εγκεκριμένων και νομοθετικών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί ένα τέτοιου είδους πρόβλημα.

Εξάλλου, οι εταιρίες Ladbrokes ισχυρίζονται ότι είναι κάτοχοι αδείας που τους χορήγησαν οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία τους παρέχει τη δυνατότητα να προτείνουν αθλητικά στοιχήματα και άλλα τυχερά παίγνια μέσω διαδικτύου καθώς και από τηλεφώνου και υπόκεινται στο εν λόγω κράτος μέλος σε πολύ αυστηρή νομοθεσία για την πρόληψη της απάτης και της εξαρτήσεως από τα τυχερά παίγνια. Κατ' αυτές οι έλεγχοι και οι εγγυήσεις δεν πρέπει να εφαρμόζονται δύο φορές.

Συναφώς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο τομέας των τυχερών παιγνίων που προσφέρονται μέσω του διαδικτύου δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο εναρμονίσεως εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη έχουν, συνεπώς, το δικαίωμα να θεωρήσουν ότι το γεγονός απλώς και μόνον ότι ένας επιχειρηματικός φορέας, όπως οι εταιρίες Ladbrokes, προτείνει νομίμως υπηρεσίες, εμπίπτουσες στον τομέα αυτόν, μέσω του διαδικτύου εντός άλλου κράτους μέλους δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκής εγγύηση προστασίας των καταναλωτών του πρώτου κράτους.

Άλλωστε, λόγω της ελλείψεως άμεσης επαφής μεταξύ του καταναλωτή και του επιχειρηματικού φορέα, τα προσβάσιμα μέσω διαδικτύου τυχερά παίγνια ενέχουν κινδύνους διαφορετικής φύσεως και σημαντικότερους σε σχέση προς τις παραδοσιακές αγορές των παιγνίων αυτών όσον αφορά τυχόν απάτες εκ μέρους των επιχειρηματικών φορέων σε βάρος των καταναλωτών.

Στην υπόθεση C-203/08 Sporting Exchange (Betfair)

Η Sporting Exchange (Betfair) δραστηριοποιείται στον τομέα των τυχερών παιγνίων και προσφέρει τις υπηρεσίες της μόνο μέσω διαδικτύου και από τηλεφώνου. Από το Ηνωμένο Βασίλειο θέτει, βάσει βρετανικών και μαλτέζικων αδειών, στη διάθεση αποδεκτών των σχετικών υπηρεσιών ένα φάσμα στοιχημάτων σχετικά με αθλητικές εκδηλώσεις και ιπποδρομιακούς αγώνες. Δεν έχει εγκατάσταση ούτε σημείο πωλήσεως στις Κάτω Χώρες.

Η Sporting Exchange (Betfair) ισχυρίστηκε στην ουσία ότι οι ολλανδικές αρχές ήσαν υποχρεωμένες, αφενός, να αναγνωρίσουν την άδεια που έχει στο Ηνωμένο Βασίλειο και, αφετέρου, να τηρήσουν την αρχή της διαφάνειας κατά τη χορήγηση άδειας για προσφορά τυχερών παιγνίων.

Πρώτον, ακολουθώντας την ίδια συλλογιστική όπως και στην υπόθεση C-258/08, Ladbroke's, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο περιορισμός της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών είναι δυνατό, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της προσφοράς τυχρών παιγνίων μέσω διαδικτύου, να θεωρηθεί ότι δικαιολογείται από τον σκοπό καταστολής της απάτης και της εγκληματικότητας.

Δεύτερον, όσον αφορά το καθεστώς αδειοδότησεως μόνον ενός επιχειρηματία, το Δικαστήριο επισήμανε ότι τα κράτη μέλη έχουν επαρκή διακριτική ευχέρεια για να ορίσουν το επίπεδο προστασίας που επιδιώκεται σχετικά με τυχρά παίγνια. Εντούτοις, για να δικαιολογηθεί καθεστώς προηγούμενης διοικητικής άδειας πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια, που δεν δημιουργούν δυσμενείς διακρίσεις και είναι εκ των προτέρων γνωστά, έτσι ώστε να οριοθετεί την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας των αρχών προκειμένου η ευχέρεια αυτή να μην χρησιμοποιείται με αυθαίρετο τρόπο.

Εν πάση περιπτώσει, οι περιορισμοί της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών οι οποίοι απορρέουν ειδικά από τις διαδικασίες χορηγήσεως και ανανεώσεως άδειας μόνον ενός επιχειρηματία, όπως οι επίμαχοι στην κύρια δίκη, θα μπορούσαν να θεωρηθούν δικαιολογημένοι αν το οικείο κράτος μέλος αποφάσιζε να χορηγήσει ή να ανανεώσει την άδεια μιας δημόσιας επιχειρήσεως της οποίας η διαχείριση υπόκειται στην άμεση εποπτεία του κράτους ή μιας ιδιωτικής επιχειρήσεως επί των δραστηριοτήτων της οποίας οι δημόσιες αρχές είναι σε θέση να ασκήσουν συστηματικό έλεγχο.

Σε τέτοιες καταστάσεις, η χορήγηση ή η ανανέωση υπέρ ενός τέτοιου επιχειρηματία, χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία διαγωνισμού, αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως τυχρών παιγνίων δεν είναι δυσανάλογες με τους επιδιωκόμενους από την ολλανδική νομοθεσία σκοπούς.

Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εξακριβώσει αν οι κάτοχοι αδειών στις Κάτω Χώρες για την οργάνωση τυχρών παιγνίων πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582